9. SINIF 1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU VE ÖRNEK SENARYOLAR

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağının önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır.

9. Sınıf Coğrafya Dersi Konu Soru Dağılım Tablosu

Ünite	Kazanımlar	1. Sınav		
		İl / İlçe Genelinde Yapılacak Ortak Sınav	Okul Genelinde Yapılacak Ortak Sınav	
			1. Senaryo	2. Senaryo
DOĞAL SİSTEMLER	9.1.1. Doğa ve insan etkileşimini örneklerle açıklar.	2	1	1
	9.1.2. Coğrafyanın konularını ve bölümlenmesini açıklar.	3		1
	9.1.3. Coğrafya biliminin gelişimini açıklar.	2		
	9.1.4. Dünya'nın şekli ve hareketlerinin etkilerini değerlendirir.	8	2	2
	9.1.5. Koordinat sistemini kullanarak zaman ve yere ait özellikler hakkında çıkarımlarda bulunur.	5	2	2

- İl/İlçe genelinde yapılacak ortak sınavlarda çoktan seçmeli sorular üzerinden, 20 soru göz önünde bulundurularak planlama yapılmıştır.
- Okul genelinde yapılacak sınavlarda açık uçlu sorular sorulacağı göz önünde bulundurularak örnek senaryolar tabloda gösterilmiştir.

COĞRAFYA 9

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. İl sınıf/alan zümreleri de verilen örnek senaryoları inceleyerek kendileri benzer tablolar hazırlayıp öğretmenlerin kullanımına sunacaklardır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğe benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar il/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Örnek Senaryo 1	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
2 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular *Senaryo 1'deki 2 ve 3. sorular*
3 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular *Senaryo 1'deki 1, 4 ve 5. sorular*

COĞRAFYA 9

Adı ve Soyadı: **Sınıfı:** **Numarası:**

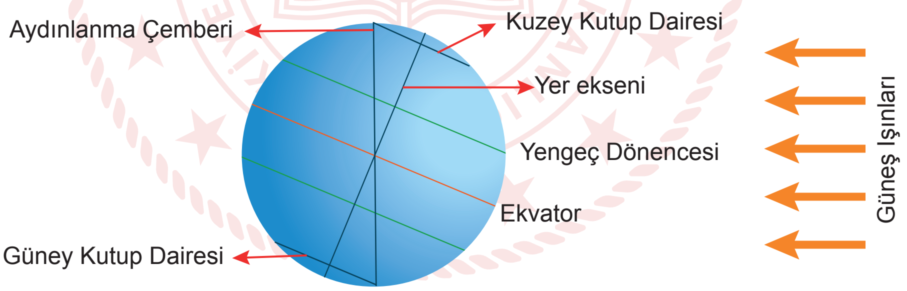
SENARYO 1

Kazanım: 9.1.1. Doğa ve insan etkileşimini örneklerle açıklar.

1. "Doğanın karşısında değil yanında olun." **sloganından hareketle insanların ihtiyaçlarını doğadan karşılarken nelere dikkat etmeleri gerektiğini bir örnek vererek açıklayınız.**

Kazanım: 9.1.4. Dünya'nın şekli ve hareketlerinin etkilerini değerlendirir.

2. Aşağıdaki görsel Dünya'nın 21 Haziran tarihinde Güneş karşısındaki konumunu temsil etmektedir.



Buna göre görsel üzerinde karanlık olması gereken kısımları tarayıp kuzey ve güney yarımkürelerde hangi mevsimlerin başladığını yazınız.

SENARYO 1

Kazanım: 9.1.4. Dünya'nın şekli ve hareketlerinin etkilerini değerlendirir.

3. Görselde Dünya'nın ekseni etrafındaki dönüş yönü gösterilmiştir.



Dünya'nın eksen hareketinin görselde verildiği gibi batıdan doğuya doğru olmasının yerel saat ile ilişkisini yazınız.

SENARYO 1

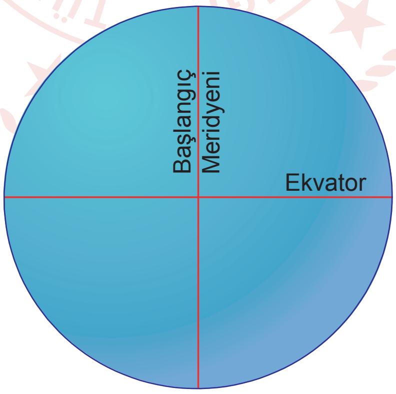
Kazanım: 9.1.5. Koordinat sistemini kullanarak zaman ve yere ait özellikler hakkında çıkarımlarda bulunur.

4. Türkiye; Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birbirine en çok yaklaştığı yerde bulunur. Asya Kıtası'nın batısında yer alan ve Küçük Asya da denilen Anadolu ile Avrupa Kıtası'nın güneydoğusunda bulunan Trakya, ülkemizin topraklarını oluşturur. Bu yönüyle ülkemiz hem Asya hem de Avrupa ülkesidir.

Türkiye'nin bu konum özelliklerinin Türkiye'ye sağladığı avantajları açıklayınız.

Kazanım: 9.1.5. Koordinat sistemini kullanarak zaman ve yere ait özellikler hakkında çıkarımlarda bulunur.

5. 22°- 42° güney paralelleri ile 57°- 65° doğu meridyenlerini aşağıdaki küre üzerinde çizerek gösteriniz. Bu paralel ve meridyenlerin oluşturduğu bölgenin Türkiye'ye göre hangi yönde yer aldığını yazınız.



Örnek Senaryo 2	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
4 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular *Senaryo 2'deki 1, 2, 3 ve 6. sorular*
2 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular *Senaryo 2'deki 4 ve 5. sorular*

COĞRAFYA 9

Adı ve Soyadı: **Sınıfı:** **Numarası:**

SENARYO 2

Kazanım: 9.1.1. Doğa ve insan etkileşimini örneklerle açıklar.

1. Amasra, Batı Karadeniz'de yer alan Bartın iline bağlı bir ilçemizdir. 3000 yıllık tarihi ile eski bir yerleşim yeri olan Amasra; denize doğru uzanmış bir yarımada, bunun iki yanında korunaklı birer liman görevi gören iki koy ve ana karaya köprüyle bağlı bir adaya sahiptir. Orman ile denizin muhteşem bir ahenk oluşturduğu Amasra; kalesi, kendine özgü evleri, yemekleri ve el sanatları ile önemli bir turizm merkezidir.

Bu parçada geçen doğal unsurları yazınız.

Kazanım: 9.1.2. Coğrafyanın konularını ve bölümlenmesini açıklar.

2. Fiziki coğrafyanın alt dallarından dördünü yazınız.

Kazanım: 9.1.4. Dünya'nın şekli ve hareketlerinin etkilerini değerlendirir.

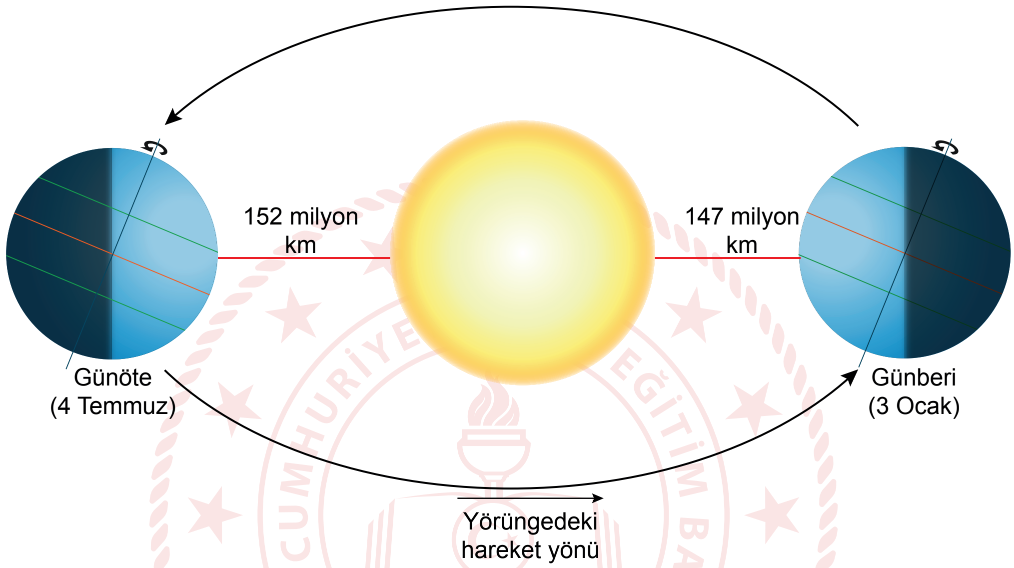
3. Dünya'nın şekline bağlı olarak Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe Güneş ışınlarının yere düşme açısı azalır.

Bu durumun tarımsal faaliyetler üzerindeki etkisini yazınız.

SENARYO 2

Kazanım: 9.1.4. Dünya'nın şekli ve hareketlerinin etkilerini değerlendirir.

4. Aşağıdaki görsel, Dünya'nın Güneş etrafındaki hareketi sırasında oluşturduğu elips şeklindeki yörüngesini temsil etmektedir.



Türkiye'de Dünya'nın Güneş'e en yakın olduğu 3 Ocak tarihinde kış mevsimi, en uzak olduğu 4 Temmuz tarihinde ise yaz mevsimi yaşanmasının nedenini yazınız.

SENARYO 2

Kazanım: 9.1.5. Koordinat sistemini kullanarak zaman ve yere ait özellikler hakkında çıkarımlarda bulunur.

5. Bir meridyen ile anti meridyeni arasında 12 saat yerel saat farkı vardır.

Bu bilgiden hareketle 30° doğu meridyeninin anti meridyeni nedir?

Kazanım: 9.1.5. Koordinat sistemini kullanarak zaman ve yere ait özellikler hakkında çıkarımlarda bulunur.

6. Bir ülkenin içinden ya da yakınından geçen saat diliminin merkez boylamına ait yerel saatin ülkenin tamamında veya belirli bir bölümünde kullanılmasına ulusal (ortak) saat denir. Rusya, ABD, Kanada ve Avustralya aynı anda birden fazla ortak saat kullanmaktadır.

Bu ülkelerin aynı anda birden fazla ortak saat kullanmalarının nedenini yazınız.